

Handhavande av cancerläkemedel: Inventering av kunskapsläget och utbildningsmöjligheter

Anki Delin Eriksson (RCC Väst), Ida Ekh (RCC Sydöst), Ulrika Landin (RCC Syd), Carin Lundgren (RCC Mellansverige), Marie Södeli (RCC Stockholm Gotland), Annika Walther (RCC Norr)

Slutsats

Brister i utbildning för nyanställd personal och avsaknad av regelbunden uppföljning av kunskap visar på behov av en nationell likvärdig utbildning, introduktion samt repetitionsutbildning.

Bakgrund

Nationell arbetsgrupp för handhavande av cancerläkemedel är stödande till RCC i samverkan. Fokus är att utveckla och säkerställa tillgången på utbildningsaktiviteter för säkert handhavande av cancerläkemedel ur patient-säkerhets- och arbetsmiljöperspektiv. Arbete med cytostatika och andra potenta cancerläkemedel ställer krav på uppdaterade kunskaper och goda rutiner för att administration och handhavande ska vara säkert för patienter och inte utsätta medarbetare för arbetsmiljörisiker. Det finns exponeringsrisker från beredning till utsöndring varför kunskap om handhavande av dessa läkemedel är viktiga.

Syfte

Syftet var att inventera hur utbildning och kunskap kring handhavande av cytostatika ser ut nationellt samt att undersöka utbildningsbehov.

Metod

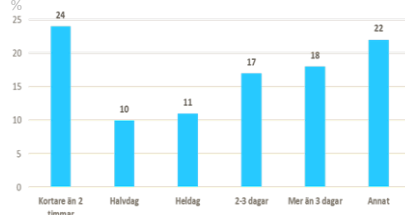
En digital enkät skickades ut nationellt till 1:a linjens chefer. Cheferna, som besvarade enkäten anonymt, hade alla medarbetare som hanterar cytostatika t.ex. bereder, administrerar eller sköter omvårdnaden av patienter som erhållit cytostatika. Frågorna gällde utbildning till nyanställda sjuksköterskor och undersköterskor, uppföljning av utbildning, riktlinjer vid graviditet, erfarenheter av riskbedömningar och avstrykstester.

Resultat

136 chefer svarade

- 22 % angav att det inte finns någon särskild utbildning för nyanställda sjuksköterskor.
- 50 % angav att det inte är något krav på utbildning innan hantering av cancerläkemedel.
- 79 % angav att det inte var något krav på utbildning för nyanställda undersköterskor
- 58 % angav att det inte fanns regelbunden uppföljning av personalens kunskap.
- 35 % utförde årligen riskbedömning.
- 17 % utförde avstrykstester på enheten.
- Majoriteten angav att det fanns riktlinjer för gravida men inte för personal som planerade en graviditet/barn.
- Tiden för utbildningsinsatserna varierade kraftigt, från mindre än två timmar till mer än tre dagar för sjuksköterskor. Majoriteten av cheferna svarade att undersköterskorna fick mindre än två timmars utbildning.

Varken längd har den teoretiska delen i utbildningen för nyanställda sjuksköterskor? (F.11)

Det finns behov av:

- ✓ Likvärdig utbildning i landet.
- ✓ Digital uppföljning.
- ✓ Introduktion oavsett yrke.
- ✓ Enhetliga riktlinjer vid graviditet.
- ✓ Avstrykstester i det systematiska arbetsmiljöarbetet.